

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben.		Videkre küldve:	
Egy évre . . . 10 kor.	— fill.	Egy évre . . . 16 kor.	— fill.
Fél évre . . . 5	—	Fél évre . . . 8	—
Negyed évre . . . 2	50	Negyed évre . . . 4	—
Egy óra . . .	—	Egy óra . . . 1	70
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Kiáradt a mocsár.

— Az izgalmak napjai. —

A napi események krónikásának vasidegzetre van szüksége, hogy higadtságát, tiszta látását, ítélőképességét megőrizhesse hazánk mai körülményei között, mikor majd mindenik nap újabb és újabb izgalommal köszönt be, mely izgalmak lázba hozzák a nemzetet, kérlelhetetlen harcra tüzelik még a legsunyibb megalkuvó is, ha csak még egy csöppentés romlatlan, becsületes magyar vér maradt az erében.

A tespedés, az elbódítás gyilkos évtizedei után erejének, életjogainak tudatára ébredt a magyar nemzet. — Harci zászlót bontott, harci kürtbe fujt, harci buzogányt ragadott az osztrák által oly rég bitorolt nemzeti jogok visszavivására. Nem pártharc már ez, hanem a nemzet harca a betolakodott, a nyakunkra ült komisz idegen ellen, ki a megvásárolt, lekenyerezett hivány kormányférfiaknak mindenre kész bandájával helyezte ránk a leggyalázatosabb, a legsorvasztóbb nyügöt, az osztrák nyügöt, melynek sehol a föld kerekéségén nincs becsülete, csak nálunk találtak elébe e független fejlődésében megakasztott

nemzetnek minden kincsét. Vagyunkat elrabolták. Vérünket megcsapolták. Független, önálló fejlődésünknek utját vágták. Tulajdon hazánkban leköpött, ostromozott szolgálkává alacsonyítottak bennünket. Mi rongyosodtunk, ők tollasodtak. Nyelvünknek, zászlónknak, törvényes jogainknak semmi becsületök nem volt előttük. A hóhéraik által ütött sebeinket nem, hogy hegedni engedték volna, de e durva pribékek kéjelegve szaggatták fel azt újból és újból. Más nyelvű honfitársainkat aiatomosan uszították reánk. Fiainkat idegen tisztjeikkel kardlapozzák, üldöztetik a halálba, sőt hadba is parancsolják ellenünk, tulajdon véreik ellen is. A kóbor kutyának több a becsülete több a joga, mint minékünk saját hazánkban az osztrákság tulkapásaival, bitorkodásával, fosztogatósaival, hetvenkedéseivel szemben, melyek földönfutóvá teszik népünket, melyek a gyalázat férgektől lepelt fertőjébe tapodják legszentebb eszményeinket és igazságainkat és melyek mindenünkből csufot és handlé vásárt üznek.

És hogy e gazsággal párosult örvöngésnek átkos gyümölcse teljes legyen évtizedeken áttatgatták, ámitgatták,

fertőztették, aljasították, mérgezték e szerencsétlen nemzetet a végzetes közösügyes politikával, melynél a nőta vége mindig az, miszerint a hazának, mint nemzetnek nincs elsőb érdeke az osztrák szövetségénél. Ezért nemzeti függetlenségünket, önállóságunkat, fejlődésünket és életünket biztosító minden ősi jogainkat és törvényeinket csekély bér odaáldozni az osztrákságnak. Ezért a magyarságunkat megtagadni, a magyarságunkból kivetkőzni is okos, legszebb erény. És nem elégedtek meg azzal, hogy a legelvetemedettebb módon kufarkodtak a nemzeti vagyonnal és jogokkal, hanem hajsolták, üldözték azt is, aki a nemzet igazsága mellett szólott, szót mert emelni. — A népképviselői választás tisztaságát is megbecstelenítették. Vesztegetéssel, erőszakkal gyilkolták ki a kiskorú nép lelkéből az ősi becsület érzést és önértetet. Igazi bandát ültettek a képviselőházi padokba, mely nem a hazát, de Bécs parancsait szolgálta és — maga hasznát keresvén — rablógazdálkodással zsákmányolta ki az árendás földként becsült országot.

Magyarországnak ennél gyalázatosabb, ennél aljasabb és bűnösebb korszaka nem volt, mint ezen

Barangolások.

(Tiszán innét—tul a Tiszán.)

Ezt a mértföldekre terjedő területet a Tiszától hódították el. Az egykori haldus, réti farkas járta, vadmadar fészkelte lópvidéken évtizedek munkája, áldozatai után virultak fel a gazdasági életnek ezen szép és termékeny ligetjei, melyekre az egri káptalan törzsökös magyar és avatott munkás tisztjei oly büszkék és melyeket nem tekinthet egy igazi magyar sem illetődés nélkül... Hisz ma midőn a nemzeti vagyomból nap, mint nap pótolhatatlan darabokat szakítanak, kapdosnak el a honalapító és fentartó utódok kezéről a világ minden tájékáról szakadt és özönlő vadidegen pénzesemberek, bástyaként kell tekinteni minden olyan birtokot, mely még magyar kézen van.

Ezen birtoktest is ilyen. Tartalék vagy. Nem szipolyozzák. Okos befektetésekkel és gazdálkodással növelik az értékét. Nagy hivatást tölt ne jelenleg is; de a jövő még nagyobb feladatokat ró rá... A pusztuló nemzet és nemzeti erények mentése és fentartása körül...

Kálvinista ember írja és állítja ezt. Tudom, valami lesből sunyító kezek majd oldalba is hajítanak az igazmondásért. De

hát én már ilyen vagyok. Nem világpolgár, hanem csökönyös magyar izról-izre.

Ebben a birodalomban, a főtisztelendő egri káptalani urak kiskirályságában megvan még az az ősi magyar szokás is, hogy az ösmerős nem kocsizhat el a tisztulak előtt, hogy ne köszöntene bé oda. Már pedig a mi rozoga kocsinknak — utközben az egyik felhágó vasat is szerencsésen elveszítettük — hazafelé menet a tikosi nagy majorság mellett is el kellett menni, már pedig ebben a több száz főnyi lakosságú majorban a Károly sógoromnak megint ösmerős, még pedig kedves ösmerős jóbarátja lakik... Tehát, a másnap délelőtti órákban történt ez, „hó! megállj kocsis!...” Itt megint meg kellett állni a kuriának beálló széles tornácza, hosszúra nyult testü urilak előtt, melyből meg a derék magyar Horváth Józsi bátyam (nem is annyira korára való tekintetből, mint a megböcsülésem kifejezéséül nevezem így...) uralkodik a pusztá és a nagy majorság ezen szép részén, mint egyik vezető gazdatiszt... És habár „pápista” azért debreczeni fogalmak szerint is „vastagnyaku magyar” ő. Számos türelmetlen, a „Magyar Szó”-tól uszított, elvakult kálomistáink bizony tanulhatnak tőle, mind a józan türelmet, mind a magyar testvéri szeretetet illetőleg

... Egyebet nem mondek, hogy e derék vastagnyaku pápista atyánkfiának az egyik serdülő fia most is kálvinista gimnáziumban növekedett, még pedig oly törzsökös kálomnista iskolában, mint a hajdunánási főiskola.

Nem bánta meg; sőt a káptalani ft. atyák sem orroltak meg érte. — Valamiként hogy azt sem irták egyik káptalani tisztnek a rovására sem, a ki a mult országgyűlési képviselő választásnál a kerületbeli országos képviselőre, a Kossuth-párti Pap Zoltánra szavazott, pedig Pap Zoltán a legjobban megmondhatja, hogy ezen hazafias tiszturak közül többen nem csak szavaztak, de cselekedtek is mellette...

De „hóhó!” majd nagyon is félrekalandozik a tollam. Pedig már rég bent is vagyunk a szobában, hol a mi legkedvesebbik, páratlanul vendégszerető, szép nagyasszonyunk, a kedves Giza nagyságánk tiltakozik a tovább menetelünk ellen. És ez a kedves, tiszta faj magyar uriaszony oly bájosan tud marasztalni, innét bizony tapodtat sem lehet tovább a vándor ember, midőn a férj-uramra czélozva latba veti:

— Megakarják haragítani a Józsit... Meg nem bocsátaná, ha innét így tovább mennek...

És ez nem afele városias üres marasztó

utóbbi évtizedek, melyeknek kormány-férfiai az osztrák, az idegenek kezére játszották az országot. Ugy hogy nem is csodálható, ha már e romlottság közepette mindent merészelték, mindenre készen állottak bécsi szipolyaink és nyakunkba varrt osztrák mandzsuiraink; hisz azt tartották, hogy itt már minden eladó. És ha netalán zugalódnai találna valamelyik becsületesebb ősi gazda, majd megszeli az is a szuronytól . . .

De a politikai gazságok és zsványkodások mocsara ime valahára betelt. Az a sok piszok, az a sok korrupció, melyet az osztrák hatalom nyakunkra ültetése érdekében megdöbentő nagy fertőbe kotyvasztottak össze különféle és különféle lelketlen kormány politikuskok, kiáradt és a kiáradt mocsár eltemetéssel fenyegeti a haza sirásóit, kiktől nem pártok, de maga a nemzet megvetéssel, undorral, teljes kiábrándulással, fordul el; midőn meztelességében látja ezt a szörnyű célszót, mely az osztrák hasznáért mindig csak temetni, fosztani akarja a magyart. Mert előttök a mi nevünk mindig csak fizess! De ha bátorkodunk mi is a magunk igazságáért szólni, akkor meg hallgass és döglj meg szókkal fizetik ki a magyart, a ki végre, az örvényszélén öntudatra ébredt. Aképviseletházban vívott nemzeti küzdésnek ez adja meg győzhetetlen súlyát és erejét. Ez a nemzeti öntu-

datra önézetre és önerőre ébredés gyújtotta fel a debreczeni szabadelvűeknek a nemzeti jogokért lobogó és világitó fátylát is. Ez a föltámadt nemzeti erő fogja elsöpörni a Bécsből kiparancsolt, elbizakodott, erőszakos udvar szolga Khuen miniszterelnököt a pereputtyával, mely Bilekben seregestől irtatja a magyar katonákat, mely a nemzet legjogosabb kívánalma, a nemzeti hadsereg magyarosításának is konokul ellenszégül és mely hatalom biboros széke elé a képviseletház tegnapi izgalmas ülésén dobott oda Pap Zoltán tiszalöki képviselő 10,000 koronát, melylyel őt megakarták vesztegetni, hogy ne mondjon eznapi beszédet, hogy egyáltalán ne vegyen részt az obstrukcióban, hogy távozzék el legalább hat napra. Lovászy képviselő meg egy 30 ezer forintos ajánlattevést panaszolt felháborodva, mellyel a „Magyarország“ ot kísértették meg, hogy szereljen le az obstrukciót támogató magatartásáról.

Megvárjuk az ez ügyben kiküldött képviseletházi vizsgáló bizottság jelentését, de annyit már most is megállapíthatunk, hogy a Khuenék mocsárja kiáradt. És ha büneik mocsarából még kieviczkelnének is, a nemzet a salakba visszasöpri őket, midőn utánok tisztább körkövetkezik és fejlődésben, sikerekben gazdagabb napok derülnek a börig nyuzott, vértanu kinokat szenvedett magyar nemzetre.

Ifjabb Möriz Pál.

szó. A hazugságot itt megvetik, az igazi, az ősi magyar barátkozásnak az őszinte marasztó szava ez... Mire észrevettük, csakugyan a kocsis is kivolt fogva, tehát maradtunk . . .

Két kocsis vendéggel érkezett haza Polgárról a mi kékszemű gazdánk Horváth József . . . Nevök után, mint tréfalkozva mondta, Németh (Palya), bizonyos Tóth kartarsa és ő — a Horváth képviselik a káptalani tisztikarban a hazai nemzetiségeket . . . Vajha a széles hazában másfelé is így lenne. Soha nálók igazabb magyarokat, mintahogy mindannyian ősi származásu magyarok is.

Nyilt, derült arczu, kékszemű magyar uri ember, a mi kedves tikosi Horváthunk, ki a legjobb családapa, legszívélyesebb barát és gazda, a sok ezer holdnyi gazdaságot is mintaszerűen vezet, felvilágosodott, független gondolkozásu, mint társaságbeli ember is, hanem büszkeség nem lakozik benne. És ha szép gyermekein kívül — no megállj! ugy-e bár mégis csak kiirtalak az ujságba kis Lenke?! — kedves családján kívül valamire mégis büszke, nem más az, mint az a sok szép különféle, koronás- vagy egyéb tulajdonságainál fogva is ritkaságszámba menő szarvas agganecs, melynek nemes vadjait a bükkhegységben lövöldözte le a szenvedélyes vadász, a ki szobáinak falán egész remek kiállítást mutat be e minden vadásztól irigyelt vadászszámanyból.

A mi ünnepi, városi vadász fogalmaink szerint igazi büvös vadász számba mehet Horváth József.

A gazdasági írnök R. Miklós barátom,

egy igazi pusztai buczkó Herkules, ki csak nemreg vonult haza (ő tartalékos hadnagy, de nem osztrák barát) a tikkasztó és fárasztó hadgyakorlatról, most alig győzi magát, minket, az asztaltársaságot üdítgetni az asványvizzel elegyített egri sillerrel.

A pompás ebéd a páratlan szívélyes ségü kedves házi asszonyt dicséri . . . Vagyunk itt a társaságban többen is messziről jöttek, de ebben az őszinte, természetes, derűs, nyugodt legkörben mindnyájan otthon, teljesen otthon, igazán a családtagjaiként érezzük magunkat . . . Hangosakat nevetünk a polgári Bartók orvos doktor csalafintás székelly adomáin. Ugyanis a fiatal orvos erdélyi székelly, az úján fényeskedő karika gyűrű bizonyítja, hogy ráadásul völegény is. Áldja Isten a szövetségét.

Egy sarokban meg Toronyi Gázi bá' kuttog, a Tikos tanyai tanító. Több mint 40 éve tanít már. A házi ur otthon nem léteben, a pinczekeles kezelésével és a kinálással van megbízva . . . Éppenséggel nem haragszik érte, sőt viszontrefára is mindig kész Gázi bá', ha évődnek vele, hogy megtudná-e mondani, hany szentheverdel napot ünnepel az iskolában egy esztendő alatt? . . . Pedig, szívesen ösmeri be mindenki, szép feladat az övé. Szép és nehéz feladat. Azoknak a vándor cselédnépeknek a gyermekeit oktatni az elemi tudományokra. Némelyik gyermek öt-hat esztendőig van a keze alatt, a másik édesatyjának — ugy lehet — már esztendő utolján telik a szegődése; azután a gyermek szüleiével más távoli pusztákra vándorol, hol már nincsenek káptalani tanya iskolák. Sőt, ugy lehet, többé iskolának a színét sem látja az ilyen nomádi életet élő cselédnépek a gyermeke.

Cseh asszonyokról a magyar asszonyoknak.

Az igazmondás tudvalevőleg nem a tegkönnyebb mesterségek közül való. Férfiak között, haragos szócsatában, a felindulás hevében még csak hamarabb kicsuszsza a nyers igazság az ajakon, melyekről a megfontoltság lakatjával lehullik az udvariasság pecsétje is. Az igazság sebe ilyenkor nem is sajog annyira.

Hanem az az igazmondás, amelyre készülni kell, nagyon keserű pohár; annak, a ki kiüríti. Minden szónakleköszöröli az élet, hogy ne vágjon, csak czirogasson. Addig faragásálni az irdatlan buzogányt, míg könnyü nyilvessző nem lesz belőle, amely nem sebez, csak karczol. Annyi ostyába takaragatni az orvosságot, hogy ne érezze izet a beteg, különösen ha a gyöngébb nemből való. Olyan bajos dolog ez, hogy nem tudja az ember, hogy fogjon bele.

Most például nem találunk finomabb ostyát, mint hogy a következők bevezetéséül azt írjuk, hogy a magyar asszony nem olyan mint a többi, mert — szereti az igazmondást hallani. Még azt se bánja, ha a cseh asszonnyal mérik össze, mert tudván tudja, hogy ő nem lehet pörvesztes a mérközésben.

Mert hát miben is lenne különb az az idegen nő nálánál? Szépségben? No ilyet józan ésszel és ép szemmel még a csehek se mernek állítani, különösen a férfiak. Gazdasszonykodásban? Abban pláne nincs párja a magyar asszonynak az egész glóbuson. — Minden nemzet leányai ide járhatnának tanulni a mi konyhánkra s Magyarország egyszerre vezérszerepet vinne az európai koncertben. Házi erényekben? Aki itt vetemednék összehasonlító kísérletekre, annak jobb lett volna nem születni.

Tehát az ilyent Gázi bácsinak a feladata annyira amennyire lehetséges az irással, olvasással, számolással megösmertetni, hogy legalább a szegény sutát jószág gyanánt ne nézzék el az országos vásáron . . .

— Pedig némely nap földrajz, természetrajz, de meg főképpen az édes hazánk története is szóba kerül az én iskolámban, Gázi bá' az inderkedőknek feleli ezt. Mi pedig ha inderkedünk is vele, magunkban teljes előismeréssel vagyunk az ő küldetését és hivatását illetőleg mind a gyepesedett fejű tanyai lurkók tanítására, mind a pinczekeles kezelésére vonatkozólag . . .

Persze a kedves lányolvasóimat talán az még inkább érdekli, hogy oly dalos, tánczos, igazi sugár daliás fiatal ember is ékeskedik a társaságban, mint a család eleven fekete szemű sógora, a néhai nagynevű és érdemű Póka jószágigazgatónak a fia, ki már László-nak is be illik, de kit mindnyájan Laczikának, Laczikánknek becézünk — még a nők is . . . — olyan pompa gyerek!

De már az atyus, az édes atyám uram esetét sem hallgatom el. Ő is jelen van. Gyermekekora óta szenvedélyes vadász. Hajdan nevezetes agarai voltak; de mint puskás sem volt utolsó. A boldogult kapszlis puskás fénykorában alighanem vele esett meg, hogyha egyszer egy vadlud les állásba bevette magát valahol a Bágypartján, nem cselekedett egyebet, mint töltött, lőtt, töltött, lőtt és mindig talált . . .

A vadászat manap, öregebb korában is nagy, legnagyobb élvezete. Ezért czélozgat oda a mi tikosi páratlanul kedves magyar barátunk és háziurunk előtt, ki a káptalani birtok ezen részén a vadászatnak is felügyelője, ne vegye rossz néven, ha némely jám-

Egyébb tán nincs is hátra, ha csak nem a közéleti szereplés, hazaszeretet, vagy vagy efféle. Nos hát a magyar asszonyok itt nincs mit tanulnia a prágai fehérceledéktől. Avagy nem méltán kérhetnének-e ők a lelkes honleánytitulussal, mivel márc. 15-én nemzetiszin pántlikát kötnek kis fiuk kabátjára, kis leányuk hajába? Sat egy-egy hazafias ünnepre ők maguk is el mernek menni. De még azt is megcselekszik, hogy lojális színű matinékon vezérszerepet visznek. Hat mit lehet még egyet kívánni egy lelkes honleánytól? Ezekben túl a nők az alkotmányban csak vigjátéki szerepet játszanak.

Ugy igaz. Aki azt kívánná, hogy a nő a mindennapi politika sarába vigye tiszta köntösét, az gonosz ember volna, bolond ember is volna, mindenekfölött pedig teljesen hiányoznék az izlése. Ezt nem kívánják a nőktől a föld kerekén sehol, még Csehországban sem. A cseh nők talán még honleányoknak se nevezik magukat, talán matinékat se rendeznek. Azonban lehet a hazát másképp is szeretni és szolgálni.

A csehek minap ülték Husz Jánosnak, a reformátornak emlékűnnepét, akit mint a gondolkodás fölszabadításának előharcosát és a cseh történelem legnagyobb alakját huzczoltatott maglyára majd ötszáz éve a szöszező Zsigmond császár és király.

A prágai Husz-ünnep legfölségebb része az volt, mikor az országalapító tündér, Libussa ösunokái, a legelőkelőbb cseh asszonyok több százan felvonultak a cseh martir szobrához és ott a következő esküt tették:

Husz mester, esküszünk, becsületes, tisztaszent arczod előtt, hogy nem mondunk le egyetlen

bor nyulra, fogolyra a szomszéd határról ide is becsapásol . . . Anyival inkább, mert ő — mar hogy az atyus — mar ide s tova harmincz évjőta vadászatot a káptalani földön az egyik régi bérlő barátjának a jóváhagyása mellett.

— Hm! A tréfás gazda összeránczolja a homlokát; de hisz azt a bérlőnek nincs joga megengedni! A vadászati jogot fentartja a káptalan . . .

— Akkor hát atyus harmincz év óta orvvadászkodott itt, bökkentjük ki és derünten nevet az egész társaság. És maga a kedves gazdánk is biztosítja atyust, hogy jövőre se feszélyezze magát. Anyival inkább, mert most már látja, hogy pápaszemet is visel és így remélhető, hogy most az engedélyvel kevesebb vadat fog elpusztítani a káptalan vadjaiból, mint amennyit harmincz éven belül engedély nélkül lövöldözött el . . . És ezzel közderütségre, közmelegedésre fejeződött a vadász eset . . .

Még csak annyit jegyzek meg, hogy atyánk uram, mivel neki határidőhöz kötött dolga volt a hajduföldön, lehetősen leverten és egyedül kocszított el . . . Mi még a Károly sógorral továbbra is itt — itthon maradtunk . . . A lombos fák alá telepedett ki a vidám társaság. A ház okos szemü, kis fecskéként kedves és fürge, 3—4 év közötti kisasszonykájá, ama bizonyos „Jenke” kisasszony, kiről már feljebb is esett szó és a ki nemcsak a papának, mamának, sőt a bácsikáknak is kedvence, többször is tudakolta — az atyusra érve:

— Hat hová ment az öreg ur? . . .

Az tetszik ki ebből az ártatlan megjegyzésből, hejh, mert a kis Jenké mindenütt a legélesebb megfigyelők a világon, hogy ebben az ősi magyar házban az a feltűnő, ha a vendégbarát az első ebéd az első abrakoltatás után tovább kocszik.

Szabad Hajdu.

cseh földről sem; esküszünk, hogy nem hordják el tőlünk a gyermekek egyetlen csöpp vérének sem, hogy leány-generációnkat az osztrák kolostorok nem ölik meg és hogy ellenségeinknek egyetlen fillért sem adunk keresetül.

Csehország hölgyeinek emez esküjét Bécs aligha honorálja érdemkereszttel, de nyilván nem is ezt czélozták vele a cseh asszonyok. Ami pedig minket illet, nekünk, ha voltak is Libussaink, nem tudunk róluk, de történelem és költészet egyaránt hirdetik az iskolákban ama magyar nagyszonyok dicsőségét, akik nem is olyan nagyon régen olyan magyarok voltak a családi otthonban, aminők a férjek a megyegyűlesen es a harcmezőn. Magyar lélek, magyar szó, magyar köntös. Hányan követik az unokák közül a nagyanyák példáját.

Egy mentségük van a magyar asszonyoknak: hogy akkor kötelezi őket a cseh asszonyok példája, ha férjeik is olyan erélyvel védelmezik a nemzeti jogokat, a milyennel a cseh férfiak követelik a magukét.

S ezt a mentséget nem azért hozzuk fel mi, mintha a magyar asszonyok maguktól is rá nem jönnének erre, hanem, hogy egy kijelentést tehessünk. Azt, hogy erre már mi sem tudunk kádencziát.

— a — cz.

A bosnyák háboru huszonötéves fordulója.

Ma van huszonötéves fordulója a boszniai háborunak; ma van ugyanis huszonöt esztendeje, hogy báró Filippovics Ferencz taborszernagy XIII. hadtestének előőrsei a Szávát egyszerre négy helyen: Bródnál, Samacnál, Ógradiskánál, és Kostajniczánál átlépték. Bosznia Hercegovina elfoglalása mindjárt a berlini kongresszus összevülése után, már huszonnyolczadikán szóba került s a július tizenharmadikán aláirt nemzeti okmány 25. cikkében a hatalmak beleegyezése már meg volt. Ezen idő alatt serényen folyt a XIII. hadtest mozgósítása, elan nyira, hogy május 25 en már az összes csapatok felvonultak a Száva hoshzában.

A bevonulást két körülmény késleltette néhány napig. Az egyik a szerajevói forradalom volt, a másik a porta kétes magatartása. Szerajevóban Hadszi Lója népvészér már július elején megpróbálta a közhatalom kézrekerítését, de ekkor nem sikerült neki. Novi-Bazárból azonban segítségére jött néhány ezer jól felfegyverzett arnautával Ismail, a teslidsai mufti. Július 21-dikén Szerajevó már tele volt basibozukkkal s mivel Hafiz pasa, a katonai kormányzó felsőbb parancs híján nem tudta, mihez fogjon, a két népvészér július 27-én nyílt forradalmat támasztott, Hafiz pasát elfoglalta s a katonaságot magának megnyerte az ellenállásra. Ettől kezdve Szerajevóból erős fölkelő csapatok nyomultak a Száva felé, mtalatt a XIII. hadtest — szerencsétlenségre napokon át tartó esőben és zivatarban — egyre beljebb nyomultak.

Augusztus 3-án a fölkelők Zsepcsében készültek útközetre, amíg Philippovics Dobojban volt. A közbeeső helyen, Maglajban történt meg az első váratlan „találkozás” — aznap, amelynek 45 derek huszár lett az áldozata. Ettől kezdve világossá lett, hogy rendes háborúval kell Boszniát elfoglalni. Egymást követte azután augusztus 4-én a kosnoi útközet, augusztus 5-én a maglaji útközet, augusztus 7-én a zsepsi csata (az első igazán komoly megütközés), augusztus 13-án Hercegovinában a ravnicai meglepe-

tés, augusztus 16-án Boszniában a bjelalovaczi útközet s augusztus 19-én Szerajevó bevétele, majd közbe a 26. gyaloghadosztály mozgósítása, Bihács, Stolác, Mokro, Bandin-Odsak stb. Közben a samaci hadsereg küzdött gróf Szapáry László vezetése miatt kinos csatákat a fölkelők tulereje ellen.

A hadjárat főemberei: Philippovics Ferencz tbsz., gróf Szapáry László altbn. és báró Jovanovics Istvan altbn, azóta már elköltöztek az élők sorából. Maga a most élő nemzedék is jóformán elfelejti a hónapokon át tartott nehéz hadjárat izgalmait. Most azonban a hadjárat emléke egy pillanatra megint fölelevenedik s ezuttal bizonyosan más megítélésben részesül mindenfelé, mint akkor, amikor a vér- és pénzálzat volt soron.

A bileki mars.

Tüzes sugárral tűz alá
A forró nyári nap.
Szegény komáromi bakák
Bilekbe tartanak.

Ki élő, mind elbujdosik,
Kerül napsugarat.
Fáradt komáromi bakák
Bilekbe tartanak.

Nincs forrásviz, nincs hűsítő,
De árnyas hely akad . . .
Megtört komáromi bakák
Bilekbe tartanak.

Léptet lován az ezredes,
Szintugy a tiszt urak.
A lihegő magyar bakák
Bilekbe tartanak.

— „Kapitány ur, jaj, meghalok!”
— „Fő a parancsolat!”
Agyongyötört magyar bakák
Bilekbe tartanak.

— „Megőrülök!” Leroskadok!”
. . . Vezényszók hangzanak . . .
Hörgő, beteg magyar bakák
Bilekbe tartanak.

Ez lebukik, az tébolyult,
És fogynak a szavak . . .
És — kevesebben a bakák
Bilekbe tartanak.

Ez suttog lázasan: „Anyám!”
Az: „Menyasszonyomat!”
Néhányan — hajh, magyar bakák
Bilekbe tartanak.

. . . Pohár csendül, a zene szól
S mondják a tiszt urak:
„Szörnyű meleg volt szakrament!”
És isznak nagyokat.

(Szeged.)

Molnár Jenő.

NAPI HIREK.

Országos juh, sertés és szarvasmarha vásár nem lesz.

Szomoru hirt tudatunk a gazdákkal és az érdekelt kereskedőkkel. A debreczeni országos nagy vásárnak a züllését jelenti ez a hír. Mintha minden összeesküdne a gazdák megron-

tására, a kik e vásáron reméltek a sok százféle kiadásra szükséges költségekhez jutni, de ismét letiltják jószágoknak a piacra hajtásától. Valóban nem tudjuk, hogy a fontoskodó, nagyképüsködő, drága közpénzen fentartott állategészségügyi hatóság nem-e többet ront e kérlelhetetlen tilalommal a gazdák helyzetén, mint amennyire a jószágtenyésztés védelmét elősegíti; sőt ez a végletekig erőszakolt, semmiféle józan kivételt nem ösmerő tilalmazás, alighanem a jószágtenyésztés csökkentésére fog vezetni. A gazdának végleg elmegy a kedve a drága és költséges jószágtenyésztéstől, mikor azután jövedelmet nem remélhet, csak szekaturáknak van kitéve és a legoktalanabb zaklatásoknak, ráfizetéseknek. A gazdák, a kereskedők, a fogyasztók, az állam egyforma érdeke az, hogy ezen a kérlelhetetlen tilalmi rendszeren észszerű változtatásokat tegyenek; mert ez jelen alakjában nem a jószágtenyésztés megvédésére, hanem a tenyésztés tönkretételére vezet és az a nélkül is tulontul nagyra nőtt fontoskodó hivatalnoki erőszaknak a szarvát növeli. Egyébként ezzel a jószágtenyésztők kiszámíthatatlan károsítására, vagy ha még tovább is így folyik — végleges tönkretételére vezető észszerűlen hajszával még foglalkozni fogunk, de addig is itt adjuk a maga rideg mivoltában a debreczeni országos jószágvásárt letiltó és a legszélesebb körben megdöbbenést keltő hatósági rendeletet.

A ragadós száj és körömfajás miatt az augusztusi országos juh, sertés és szarvasmarhavásár nem lesz megtartva, csakis lóvásár lesz augusztus 9-ik és 10-ik napján. A betegség a városi V-ik körzetben az első eseteken kívül ujabban fellépett több udvarban, ami feltétlenül a zárlatfeloldást bizonytalan időre elodázza. Épen ezért e helyen is felhívja a közönséget a mezőrendőrkapitányság, hogy az esetleg beteg és ezidőszerűen még be nem jelentett állatokat a hatóságnál okvetlen jelentsék be, mert ha a hatóság más uton jut a baj tudomására, az illető kihágásért büntetve lesz; de másrészt a járvány elterjedését és kiszámíthatatlan időre való elhuzását okozzák ezáltal. Övintézkedéseket, felügyeletet a hatóság így nem eszközölhet s a baj időközönként hol itt, hol ott üti fel ujabban a fejét, úgy hogy a be nem jelentés miatt a zárlat Debreczenben a legjobb akarattal sem lesz megszüntethető. Mezőrendőrkapitányság.

Elemi iskolák építése.

A város által a felekezeti iskolák segélyezésére megszavazott összeg egy részét a miniszter feltételelesen jóváhagyta, hogy a legsürgősebb iskolák építését megkezdhessék. A tanács ennek folytán megbizta a főmérnököt az iskolák építésével. Egyelőre 6 iskolát építenek és pedig a Pacsirta, Kossuth-utczán négyet, melyeket Biczó Gyula épít, a Homokkertben kettőt, melyeket Tóth István és Horváth József építenek.

Mehett a nagykölcson.

A városi közgyűlés által egyhangulag megszavazott 16 millió koronás

kölcsön felvétele ügyében ma járt le a 15 napi felebbezési határidő. Ugyanis 15 napi közszemlére teszik ki a közgyűlési határozatot és ezen idő alatt joga van a bizottság bármely tagjának azt megfelebbezni. Ez esetben azonban a közgyűlés határozatát senki sem felebbezte meg, így azt most már jóváhagyás végett felterjesztik a belügyminiszterhez. Mehett a nagykölcson !!

Motoros kocsik közlekedés Debreczen és Hajdunánás között.

A jövő hó közepétől Debreczen és Hajdunánás között új vasuti közlekedést létesítenek. Ugyanis a kereskedelmi miniszteriumnak régi terve, hogy az ország több részén motoros közlekedést létesít. Hogy ez a közlekedés gyakorlatilag megfelel-e a célnak, evégből egy helyi érdekű vasutnál öhajtott a miniszter kísérletet tenni. Tolnay Kornél üzletvezető erre a célra ajánlotta a minisztereknek a Debreczen-Tiszalöki vonalat. A miniszter a kijelölt vonalat elfogadta és a jövő hó 16-án már megkezdődik a motoros kocsik forgalma ezen a vonalon. A jelenlegi két vonat helyett, mely a személyforgalomra beszünteti a közlekedését, Debreczen és Hajdunánás között naponként ötször fognak közlekedni a motoros kocsik; Hajdunánástól Tiszalökiig pedig naponta háromszor oda és vissza. A közlekedést már augusztus hó elején megkezdene, de a motoros kocsikkal való közlekedés bizonyos atalakítási munkálatokat von maga után, melyeket most végeznek a vonalon. A próba menetet, értesülésünk szerint, a jövő hét valamelyik napján tartják meg, melyre Debreczenbe érkezik a ker. miniszterium egyik kiküldötte is. A motoros kocsik közül kettő már itt van. Egyelőre csak ezzel a két kocsival végzik a közlekedést, szeptemberben azonban már három motoros kocsifogat fog közlekedni a — Debreczen—Nánási—Tiszalöki vonalon. A díjszabást és a még egyes felmerülő részlet teendőket a miniszteriumban evégből tartandó holnapi értekezleten állapítják meg, melyen jelen lesz Tolnay Kornél üzletvezető is.

A „Bigli-bank“ katasztrófája.

Debreczennek egyik legveszedelmesebb rákfenéje az ugynevezett „bigli-bank“. Jól ösmeri legalább hirből a közönség. Csaladapák, tévutra vezetett fiatal emberek esnek áldozatul a biglibanknak, hol a leghazárdabb kártya játék folyik éjjelről éjjelre és a legnagyobb vakmerőséggel fosztják ki azokat, kiket a véletlen oda bevet. Egyideig, mintegy 2 év előtt még a „Biká“-ban működött a veszedelmes társaság, de az akkori botrányos esetek miatt a sajtó erélyes felszólalása folytán, a rendőrség szétzavarta. Azóta az „Emke“ kávéházban ütöttek fel tanyájukra kártyások, kik között földbirtokosok, ügyvédek hivatalnokok jogászok, kereskedők, katonatisztek, sőt pinczerek is nagyban üzik a hazard játékot. A rendőrség, habár tudott erről, hallgatagon tűrte a fosztogatásokat. Most végre zsák-utczába került a rendőrség és akarva, nem akarva belekeltett nyulnia a veszedelmes darázs fészekbe. Két levelet is intéztek a helyettes főkapitányhoz, melyben értésére adják, ha nem

teszi meg az intézkedéseket a biglibank szétrobbantására, egyenesen a belügyminiszternek tesznek jelentést. Ez az erélyes hang használt. Végh Gyula h. főkapitány megtiltotta a bank működését. De úgy tudjuk, hogy a főkapitány urat ez esetről nem a kellő erélyesség, inkább jólelkűség vezette. Ideiglenesen szüntette be a bank üzemeit. Már pedig szigorúan kell itt eljárni, nem pedig a forró kását kerülgetőleg... Vagy talán nem elégette még meg a rendőrség — hiszen leginkább tudhatja — amennyi embert kergetett már öngyilkosságba ez a bank ! ?

Öngyilkosság az ördön.

Ma reggel a nagyerdön öngyilkosság történt, Polyák Géza kereskedőeségé, ki Szabó Lajos fiai czégnél volt alkalmazásban, szíven lötte magát és meghalt. Tettének oka ösmeretlen, más hírek szerint zilált anyagi viszonyai kergették a halálba. A rendőrség a holttestet a kórházba szállíttatta.

A könyörülő emberbarátok figyelmébe.

Egy szerencsétlen fiatal ember érdekében fordulunk a könyörülő emberbarátokhoz. Még alig 25 éves ez a fiatal ember és máris elesett, munkaképtelen beteg. Sorsának szomorú bizonyosság levele az a bizonyítvány, melyet a városi tiszti főorvos állított ki neki és mely így hangzik :

Vizsgálati lelet. Kovács Ferencz 25 éves helybeli laos gerinczbántalom miatt munkaképtelen. Debreczen, 1903 dr. Sárváry t. főorvos.

Ezen főorvosi bizonylathoz minekünk nincs más szavunk, minthogy a ki teheti, segítsen a szomorú sorsú fiatal emberen, aki a Késes-u. 16 sz. alatt lakik és kinek a részére lapunk kiadóhivatala is elfogad és nyugtáz adományokat.

Műkedvelő előadás.

A debreczeni asztalossegédek által alakult műkedvelő társaság a „Margit“ fürdő disztermében a debreczeni famunkások szakszervezetének könyvtára javára folyó hó 1-én azaz szombat este műkedvelő előadással egybekötött táncszüveget rendez. A derék műkedvelők mindent elkövettek, hogy a mulatság mindezen izében sikerült legyen. Az estélyen Kiss Pista zenekara játszik.

Betörőt fogtak.

A véletlen veszedelmes betörőt juttatott a rendőrség kezébe. Évek óta réme a nyári lakoknak Kállai Sándor, aki egyre-másra fosztogatta ki a kerteket, de a ravasz betörőt sehogy sem tudta elfogni a rendőrség. Tegnap végre hurokra került. A keresett veszedelmes betörő a Hadházi-uton ödöngött, midőn két munkás ember, Madarasy József és Jóna István felösmerték a veszedelmes betörőt és elfogták. Hosszas küzdelem után sikerült csak Kállait ártalmatlanná tenni. A két munkás a betörőt a kórházsarki rendőrnök adta át, ki megkötözve kísérte fel Kállait a bűnügyi osztályhoz. A két munkás a betörő elfogásáért 40 korona jutalmat kapott.

Bodrogi jutalomjátéka.

Ma este lesz a társulat kitünő jellem-humoristájának Bodrogi Józsefnek jutalom-

játéka. A derék művész, aki csakhamar a mulatóba járók kedvence lett, megérdemli, hogy a közönség pártfogásával tüntesse ki és reméljük, hogy az Angelotti mulató ma hamarosan megtelik. A tarsulat személyzete élén a direktorral nagy előkészületeket tett a mai est fényessé tételére. Mint értesültünk a Bodrogi tisztelői igen érdekes meglepetésekben részesítik a közönséget, a közkedvelt komikus pedig csupa új dolgokkal fog a közönségnek kedveskedni.

Afférek a Házban.

A képviselőház izgalmas ülése folyamán az összeszólalkozás hevében tömegesen támadtak az afférek. Több éles szóváltást, a többi között Fáy István és báró Feilitzsch Artur heves összeszólalkozását még ott az ülésen segédek nélkül békésen elintézték; s z á m o s összeszólalkozásnak azonban valószínűleg lovagias folytatása is lesz. Molnár Jenő és Borbély György között komolyabb természetű affér támadt. Helbronth Géza és Eitner Zsigmond, mint Molnár Jenő segédei, már az ülés alatt tárgyaltak gróf Andrássy Tivadarral és Kiss Ernővel, akiket Borbély György bizott meg ügye alintézésével. A folyosón elterjedt hírek szerint pisztopárbaj lesz holnap reggel.

A megvesztegetők.

Az izgalmak megvilágítására vonatkozó ezen érdekes részleteket is a „Pesti Napló“ után közöljük:

Dienes Márton volt orsz. gyűl. képviselő és szerkesztő és Singer Arthur német lapszerkesztő neve szerepelt a képviselőház mai botránykrónikájában, mint akik — a történet nyilatkozatok szerint — megvesztegetési kísérleteket tettek. Szerepelt azonkívül a Ritter Imre név, mert a takarékpénztári könyvecskék, amiket Papp Zoltán előadása szerint Dienes neki tegnap átadott, erre a Ritter Imre névre szoltak. Tudósítónk e szereplőkről a következő információkat szerezte be, a melyeket teljes objektivitással közlünk. Dienes Márton a József-körút 31 b. számú ház első emeleti 1. szám alatt lakott 1902. november 5 ike óta. E hónap 25-ikén, szombaton kifizette félévi házbéretét. Családját — feleségét és anyósát — kiküldte Nagymarosra, ahol nagy lakást bérelt, összes butorait is kivittette. Azóta szállóban s egy napig egy barátjánál lakott. Szombaton este a kocsisok egyike nyolczvan koronát kapott. Dienes e hónap 15-én egy könyvügynököhivatott magához és átadott neki egy csomag üzleti írást, Néhány hónap óta ugyanis egy könyvkiadót képviselőként utazott s provizióra vevőket szerzett. Az ügynöknek azt mondta, hogy legalább egyelőre nem foglalkozik az ügynökösködéssel. E hónap 18-án Dienes az Aradi-u. és Teréz-u. sarkán álló gummikerekű kocsik egyike Singer Arthurral többfelé vitte. E hónap 22-én egy magán-detektív a Royal-kávéházban a pénzügynökök egyik leglátogatottabb tanyáján Nessi Pálnak egy váltóját vásárolta meg. E hónap 18-ika óta Dienes gyakran találkozott Singer Arturral. A budapesti lakasjegyzék szerint a fővárosban csak egy Rotter Imre nevű ember van, aki gazdász és a Rottenbiller-utczában lakik, — Tudósítónk ott járt, kereste Rottert, nem találta otthon, de megtudta, hogy gróf Szapáry László fiúmei kormányzó jószágigazgatója. Mint értesültünk, ez a Rotter Imre egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy az egész dologhoz semmi köze sincs.

Nessi Pál a Pap Zoltánéhoz hasonló esetet jelentett be a Házhoz. Szóló a „Független Magyarország“ részvénytársaság igazgatósági tagja volt. A részvények még nem voltak jegyezve s már értéküket eszköztál-

tak. Mikor aztán az eszköztáls követelte az értéküket, szóló is jót állt 1400 korona erejéig. Fizetésre kerülvén a dolog, neki egy 2400 koronás váltót mutattak be. Ő ezt épp ezért nem fizette ki s most pörre került a dolog. S ime Dienes Márton tegnap megjelent az eszköztálsnál s kifizette az egész 2400 koronát. — Pedig e követelés egy része. 1400 korona, szóval szemben áll fenn. Dienesnek pénze nincs, ő ezt csak a más pénzből fizethette ki, valószínűleg ugyanazzal a célzattal, melylyel Papp Zoltánnak akart pénzt adni, hogy lekenyerezze szólót is. (Nagy mozgás.) Szóló tiltakozik ez ellen a rendszer ellen, mely felkutatja a képviselők tartozásait s ezen a módon akar a közelükbe férközni. (Tetszés balról.) Bejelenti ezt az esetet is, mint a maga mentelmi esetét. (Általános helyeslés.) S csak rámutat arra, hogy csak a mostani kormány alatt jelentkezett a kapicitálásnak ez a módja. (Nagy láрма jobbról.)

Judás pénz.

Lehullt a lepel az osztrak politikai visszaélésekről, a mi világosan megmutatta, hogy milyen eszközökkel fosztották meg eddig is a nemzetet törvényes jogaitól. . . . A képviselőház tegnapi ülésén másodsor Pap Zoltán tiszalöki követ allott fel szólásra. Beszéde elején ő is, mint az előtte szóló Rátkay, megbotrányozását fejezte ki a fölött hogy a katonaságnak, a legdicsőbb magyar hadvezér, II. Rákóczi Ferencz emlékezetének ünnepén nem engedték meg a megjelenést, de csak ezután következett a nagy meglepetés, Pap Zoltán kiment a Ház asztalához, arra letett egy csomó bankjegyet, mondván:

— A Ház színe elé leteszek 10.000 koronát, a melylyel engem meg akartak vesztegetni. . . .

Oriási nagy riadalom támadt erre. A képviselők felállottak helyeikről, a középre rohantak, az egyik kiáltás a másikat harsogta tul.

— Ki akarta megvesztegetni? Miért akarta megvesztegetni? Mondja meg a vesztegető nevét.

— Azért akartak megvesztegetni — fejtette ki Pap Zoltán — hogy ne mondjam el mai beszédemet s egyáltalán ne vegyek részt az obstrukcióban s távozzam el legalább hat napra.

A szenvedelmek erre még jobban felángoltak. A jobboldalon, a középben, a néppárton a padokat verték s szinte tombolás közt riadozta egyik kiáltás tul a másikat:

— Mondja meg, ki volt a vesztegető! Addig nem beszél, míg meg nem mondja! Hallatlan! Gázság!

S így tartott a tombolás mindaddig, míg Pap Zoltán el nem mondta, hogy a lélekvásárlásra szánt pénzt egy egykori képviselő és lapszerkesztő, egy Dienes Márton nevű egyén hozta el hozzá, a ki azonban a vesztegetőnek csak közvetítője volt; de kijelentette, hogy közvetlenül érintkezik azzal, aki a legfőbb hatalmat gyakorolja, az illető kegyelmes ur s hogy neki hivatása van, küldetésben van, hogy az obstrukciót leszereljük. A felfordult hangyabolyhoz hasonlatos parlament még föl sem ocsudott az álmélkodásból, mikor felállt Lovászy Márton képviselő és a „Magyarország“ felelős szerkesztője s bejelentette, hogy lapjának kiadói hivatalában ott járt Singer Arthur, a Bánffy politikáját támogató Budapesti Abendblatt című krajezáros német ujság szerkesztője s egy ismeretlen megbízásából 30.000 forintot ajánlott föl arra a célra, hogy a Magyarország szereljen le az obstrukciót támogató magatartásáról.

— Hallatlan galádság! Ismét feltámadt a korrupció korszaka! — kiáltottak.

Végre is elhatározta a Ház egy tizenöt tagu parlamenti bizottság kiküldését, melynek feladata lesz a vesztegető, vagy vesztegetők kilétét kideríteni.

Ezután felállt gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök, hogy előterjessze a horvátbános, Jellasicsi stikliit, az erőszak beköszöntőjét, hogy a miniszteri program feletti vita megszakításával a Ház térjen át ismét az indeminálás tárgyalására. A szinte forrásig izgult hangulatban azonban a miniszterelnök hiába próbálta meg szóhoz jutni. Végül is indítványát, mely már írásba volt foglalva, Szóts Pál jegyzővel az elnökhöz akarta juttatni.

Ezt észrevéve Rátkay László Szóts Pál után rohant, mire kettőjük közt duakodás támadt. Valahonnét Szóts Pált egy tentatartóval is leöntötték, de végre megis csak feljutott az elnöki emelvényre, ahol azonban Fáy István, a t. Haz egyik legerősebb szöbali embere, kikapta kezéből a miniszterelnök indítványát és azt darabokra tépte. Az a tombolás, az a harcziás zaj, ami ezután történt az szinte leírhatatlan. Zárt ülést rendeltek el, melyen tovább folyt a harc, a mely belenyult a késő éjszakába. . . .

Debreczeni rövid hírek.

Számonkérőszék a városházán. Puky Gyula főispán elnöklésével augusztus hó 6-án számonkérőszék lesz a városházán. — **Közigazgatási bizottsági ülések.** A város közigazgatási bizottsága aug. 5-én, a vármegyei pedig augusztus hó 10-én tartja ülését a főispán elnöklésével. — **A debreczeni kaszinó választmánya** tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy a jelenlegi helyiséget meg nagyobbítja.

Éjfélután.

„A béke reménységeibe belecsapott a menykő,“ mai vezető cikkét ezzel kezdi a párton kívüli Pesti Napló, mely az izgalmas ülés rekesztő részéről, az éjfélutáni országgyűlésről következő tudósításban emlékezik:

Pontban éjfélkor Tallán újból megnyitja az ülést. Komoran ülnek a képviselők a teremben, az összes villamos lámpák égnek, a karzatok tele vannak igen előkelő közönséggel. A terem tele van képviselőkkel, a hangulat komoly. A jegyző Polónyi Géza nevét szólítja. A házszabályokhoz kíván szólni.

— A mit mi ma tettünk — így kezdi a szónok — kötelességből tettük. Itt a Házban ma egy alkotmánysegzés történt. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A nemzeti jogokért folytatott küzdelmünk nem maradhat meddő. Megfogyva bár, de meg nem törve harcolunk. Megfogyva azért, mert a volt nemzeti párt földalta elveit. (Ellentmondás a szélső jobboldalon), tehát ránk háramlik az ő elveik dicsőségre vitele is. Beszél a kormányelnökről. Szembeszállunk egy kormányval, amely az erőszakot proklamálta. Mikor ez a kormány bemutatkozott, akkor mi vitát provokáltunk, olyant, hogy gróf Khuen-Héderváry be sem mutatkozhatott a főrendiházban. Azóta folyik ez a vita. Ez a kormány tehát még be sem mutatkozott itten. Sőt maga a képviselőház elnöke is leszállt az emelvényről és résztvett a vitában. — Tehát gróf Appouyi Albert is elismerte azt, hogy itt egy komoly vita folyik. (Taps a szélsőbalon.) De beszéltek Hieromnyi K. Dániel E. és Stréter A.

Ha azok az urak beszélhetek, akkor beszélhetnek ennek az oldainak a szónokai is. (Taps a szélsőbaloldalon.) De ezenkívül is tiz határozati javaslat fekszik a Ház előtt.

Lehetséges-e, hogy mi most egy metszést csináljunk?

— Császármetszést — szól közbe Váradly Károly.

Polónyi Géza: Ugyebár nem? Bemutathatják-e ez a kormány a főrendiházban?

— Addig kiteszik a szűrét, — veti közbe Gáll Sándor.

— Ilyen merényletet nem tűrünk a kormánytól — folytatta Polónyi. E pillanatban elmúlt tizenkét óra, 1903. július 29-én nem lett itt indítvány ebben a Házban elmondva. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A magyar parlament nem határozhat jul. harminczadikán, egy előtte való beadott indítványról. Magyarországon permanens üléseket nem lehet tartani. A mai napnak napirendje nincs. A Háznak tizenkét órán túl üléseit folytatni nem lehet. Egy ülés tanácskozásait egy másik napra átvinni — már Tisza Kálmán megmondotta — nem lehet, csak forradalomban.

— Hát most az van! — szól közbe Szentiványi Árpád.

— Ugyanazon Tisza Kálmán alatt 1872 ben a Ház elnöke egy adott esetben magáévá tette Tisza állásfoglalását és az ülést, mint törvénytelen, megszüntette. Ha önök most más állásponton lennének, mi átengedjük a teret a forradalmároknak.

A baloldal erre mint egy ember föláll, hogy elhagyja a termet. Gróf Apponyi Albert feláll szólásra. Ebben a pillanatban a függetlenségi párt rázendít a Himnuszra:

— Isien aldd meg a magyart!

Alig hangzik el a dal egy-két akkordja Tallian elnök felfüggeszti az ülést.

Az elnöklő alelnök a teremben marad és Csávossy háznagygyal együtt élesen figyeli a tribün lépcsőzeteről a karzatot: nem szólhatnak-e bele onnan is a dalba? A karzat haligatósága mind föláll a helyéről. A második emeleti karzaton egyszerre látni, a mint néhány ember belekezd szintén a Himnuszba. De ez már szünet közben történik s így az elnök nem intézkedik.

A függetlenségi párt egy csoportban állva ahitattal éneklé végig a Himnuszt. A jobboldalról erőltetett gunyos kiáltások hangzanak át balra.

A Himnusz véget ért s az egész ellenzék vonul kifelé. Barabás átkiált a jobboldalra:

— Jó éjszakát!

Utána kiáltja a többi függetlenségi is:

— Jó éjszakát!

A jobboldalon most gróf Andrassy Gyula elkezd tapsolni s csakhamar az egész jobboldal tapsol. Ez a tüntető, gunyos taps kíséri a függetlenségi párt kivonulását.

— Szerencsés utat!

— Bár soha vissza ne jönnének!

Ilyen kiáltások hangzanak jobbról.

Nagy és általános az izgatottság.

A miniszterelnök a jelenet hatása alatt félelmében kiment a teremből, de látva a kivonulás békés jellegét, nyomban visszajött.

Tallian Béla is visszajött, az egész jelenet csak néhány percig tartott. A teremben nem maradt, csak szabadeivü párti és ellenzékiek közül a néppártiak. Ezt a pillanatot felhasználta Tallian és újra megnyitotta az ülést. Most végre megállapította a legközelebbi ülés napirendjét. És pedig a következőkben. A képviselőház kitüzi a pénteki ülés napirendjére a parlamenti vizsgáló-bizottság megválasztását, Nessi Pál és Pap Zoltán ügyében, továbbá az indemnitás tárgyalását.

Ez volt a kormány első erőszak próbája, az ilyen merényletekhez valóban a sötét éjféli a legméltóbb.

Tallian elnök a magokra maradt kormánypártiakkal éjféli után egy órakor rekeszti be az ülést.

Dr. Boldisár Kálmán

Rákóczi és a kuruczokról írott könyve lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért kapható. Kapható lapunk összes kihordóinál, a tözsdekben és könyvkereskedésekben.

A szőlősgazdák figyelmébe.

(Különbéle okulni valók.)

Most, a mikor két korona nyolczvan filléres napszámot is fizetünk, a mikor peronospora, lisztharmat, molyvilla és fakórothadás bántalmazza szőlőinket, időszerűnek tartom, ha a „Borászati Lapok“-ból vett adatokkal a szüreti kilátásra és ebből folyólag a bor árakra irányítom a figyelmet.

Megdöbbenve halljuk, hogy háromszor lezuhott bort kaphatunk husz koronájával s fellázadva értesülünk, hogy a vándor borkepeczek a jövő termést hektoliterenként 10—12 koronájával szedik előre.

A szabadságnak legmesszebb menőleg hive vagyok s haló poraikban is átkozom azokat, akik a dohány, szesz, és gyufa monopolum hivei voltak, de a mint a gabona elővételére vonatkozólag szigorú törvényt hozott a törvényhozó testület, ép úgy kívánatos, hogy a bor előrevásárlásával fedett gaz uzsoráskodás is meggátoltassék.

Hány ezer szőlőbirtokos van olyan, a kinek fogalma sincs a hazai és európai szüretéről, illetőleg a szüreti kilátásról! Így történhetik meg, hogy szorultságában nevetéges árért vesztegeti el reménybeli termését, pedig kár azzal sietni!

Ime Franciaország tavalyi gyenge bormérését az idén hasonló követi, a tavaszi fagyok óriási károkat okoztak.

Olaszországot a filoxera öli s a szőlő betegségek is nagyban dúlnak. Ott sem lesz jó szüret.

Spanyolországban, Németországban is szintén sokat szenved a szőlő, így hát nem félhetünk, hogy a beözönlő borok kiszorítják a saját termésünket.

Ne siessen hát senki borának eladásával, mert e sietést a legnagyobb valószínűséggel igen-igen megbánja.

Inkább minden erejét a védekezésre fordítsa, mert — fájdalom — a Debreczen vidéki szőlő veszedelmek nagyságának a tudatlanság és a magyar közönség az oka.

Először is legégetőbb baj az, hogy nincsenek szakértő munkásaink. A metszésről fogalmuk sincs. „Egy hosszú szál, két lógó“ ez a jelszó. A faj, az nem határoz; akár rövid, akár hosszú metszést kíván a faj, a munkás csak úgy dolgozik, mint a falusi csizmadia: egy kaptafára veszi a férfi csizmát is, az asszony csizmát is.

Másodszor a permetezés egészen nevetégesen megyen. Marékszámra mérik a meszet is, a gálícot is, vagyha a kereskedésben ki is mérik, attól még nagyon messze állunk, hogy a vöröslakmusz papirossal ellenőriznék a keverék maróhatását. Így következik be aztán az az eset, hogy a folyadék perzselő hatása majdnem egyenlően káros a peronospora pusztításával.

Harmadszor a molyvilla rombolását patópálos nem törődéssel sajnálgatjuk, a helyett, hogy minden birtokos egy-egy molyfogó lámpást állítana a szőlőbe.

Negyedszer és ötödször még sok okát tudnánk adni borászatunk szomorú állapotának, de csak, egyet említünk fel.

A rendőrség kiszégezteteti a kerítésekre vagy a kapukra a figyelmeztető intést, de a végrehajtás foganatosítása felől meggyőző dést nem szerez, pedig némi jó akarattal a

debreczeni kis szőlőbirtokosok érdekeit is meg lehetne és meg kell védeni.

Debreczen, 1903. jul. 29.

Szentjóby Kálmán.

A közönség köréből.*

T. Szerkesztőség!

A Pinczér-betegség-egyesület választása czímen b. lapjuk tegnapelőtti számában egy hír jelent meg, mely könnyen azt a látszatot adhatná, miszerint az egyesület évi közgyűlésén szabálytalanságok történtek volna.

Az igazság érdekében kérjük következőket nyilvánoságra hozni: A tanács azért döntötte meg II od fokulag az első ítélet ellenére a közgyűlést, mert az alapszabályok értelmében egyrészt: „a közgyűléseken az elnök, vagy alelnök ezek jelen nem létében az iparhatósági megbízott elnököl“ s ez a tanács szerint nem történt meg. Csakhogy a felebezés egyoldalúsága miatt alkotta meg a tanács ítéletét, mert a közgyűlést tényleg Kovács Dezső örökös tiszteletbeli elnök vezette még pedig az alelnök és jelenlevő iparhatósági megbízott felkérése folytán. Hogy pedig az örökös tiszteletbeli elnök közgyűléseken elnökölhet az kétséget nem szenved.

A közgyűlés megsemmisítésének második indokát abban leli a tanács, hogy az alapszabályok daczára sem volt a közgyűlés a helyi lapokban meghirdetve. Ez is egyoldalú információ, mert a közgyűlési meghívó az összes helyi lapok újdonságaiban megjelent s ezen kívül a „Debreczen“ hirdetései között, sőt utcái plakátokon is és minden üzletbe küldött meghívón is rendszeresen meghirdettetett a közgyűlés. Hogy a tanács mégis megdöntötte a közgyűlést, az csak a felebezésben kifejtett egyoldalú indokolás elfogadásában rejlik. Holott az illető referensnek módjában állott volna a pinczér-egyesület vezetősége által informálni magát és ha ez mint érdekel nem fogadható el, ott lett volna a saját közege, az iparhatósági kiküldött; az legjobban igazolhatta, hogy a közgyűlés minden tekintetben kifogástalanul folyt le.

Különben az ítéletet meg fogják felebezni s majd kitűnik, hogy csak az alapszabályok rossz interpretálása idézhette elő a téves ítéletet.

(—n.)

*) E rovatban közlötték a szerkesztőség nem vállal felelősséget, de mint a tanács határozata után megírt újdonságunkra adott felvilágosítást és magyarázatot készséggel közöljük.

Szerk.

CSARNOK.

II. Rákóczi Ferencz fejedelem.

(Regényes történet.) (35.)

Irta: ifjabb Móríc z Pál.

Rákóczi elkeseredik és haragra lobban.

A fejedelem maga is jó darabig hallgatott. Már kínos volt ez a siri csönd. A fejedelmet mélyen sértette és haragra lobbantotta, mivel úgy vélte, hogy „haboznak kérését teljesíteni, holott az igazszolgálat a szövetség utolsó tagjától sem tagadható meg.“ Ezt szóval is kifejezte, de midőn még ekkor is hallgattak a rendek, a fejedelem most már azt hitte, hogy helyeslik a turóczi alispán és főjegyző szavait és eljárását, azért ily keservesen kifakadt:

— Ezt érdemltem tőled óh haza,

bujdosásim után? Életemet, véretem, mindenemet éretted felszenteltem; feleségemet, gyermekemet, szerencsésen megvédtem; sőt az aki több, az édes eleim is hozzád való szerelmedért s virágzó előbbi szabadságodnak helyrehozásáért mindeneket kockára vetvén, véreket, hiteket fölládozták. Nem tűröm, nem szenvedem, magammal koporsóba viszem, mert te tudod Istenem, hogy igaz szívű vagyok és privátumot nem kívánok. Ne szenvedd, édes hazám rajtam ezt a gyalázatot vagy pedig nem marad egyéb teendőm, mint leteszem a reám rubázott méltóságot és visszavonulok erdélyi fejedelemségembe!

Ezek voltak a fejedelem utolsó szavai, melyek után föl is kelt, hogy elmenjen.

Inkább a gazok haljanak!

A fejedelem keserű szavai többeket könyvre indítottak. Maga Bercsényi is könyves szemekkel pattant fel és így kiáltott: — Hogyan, szövetséges Rendek? a hálatlanságnak ily bünébe eshetnétek tehát, a ti szabadtítók iránt, hogy inkább távozni engeditek őt körünből, mintsem igazságot szolgáltatnátok rágalmozói ellen?! Nem! . . . nem! . . . hogy sem ez történnék, inkább haljanak meg a gazok!

És Bercsényi kardját kirántván, lapjával megütötte a Rakovszky vállát. Mire Károlyi, ki Bercsényihez közel állt, úgy fejen vágta az alispánt, hogy rögtön halva bukott a földre. Okolicsányit is megsebeztek. Őt másnap különben kivégezték. A turóci nemesség egyéb követit a fejedelem mégis megmentette a lemészárlástól. Azonban a másnapi folytatólagos gyűlésen Turóc vármegyét hütlensége és honarúlása miatt a vármegyék sorából törölték. Zászlaját szétszaggatták, pecsétjét összetörték. Így szolgáltatott elégtételt a nemzet a méltatlanul megrágalmazott nagy fejedelemelek.

— Eb ura fakó!

Az országgyűlést tovább folytatván, Bercsényi tüzes és hosszú beszédbe foglalt indítványára lelkesedéssel elfogadták, hogy az osztrák ház jogait megszünteknek tekintik. A családot trónfosztottnak nyilvánítják. És e naptól fogvást Józsefet nem tekintik királyuknak. Abrenunciálnak mindenekben ellene. Inkább egy óra alatt pusztuljon el a magyar nemzet, mintsem hogy örökös jobbágyságban éljen. Ezen emlékezetes szavakkal bucsuztatták az osztrák házat:

— Eb ura fakó!

Az ónodi gyűlés határozata után csakugyan nem maradt más hátra, mint harez és harez. Hogy szabadságát kivívja, ettől nem rettent vissza a nemzet. Még ekkor gyönyörű kurucz seregek csatáztak az aranyos zászlók alatt és Rákóczi önzetlen haza- és faj szeretetének újabb fényes jelét adta; mert, hogy hazáját egész erejéből és hűbben szolgálhassa, a felajánlott lengyel királyi koronát is vissza utasította, noha a lengyel köztársaság beleegyezésével nagy Péter cár kínálta meg királyi bíborral. A szabadságért újabb véres harcok következtek, de felütötte a fejét az árulás is.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

P. I. Beküldött politikai cikkelyében nem egy érdekes eszme van, hanem a cikk közlése, az újabb és újabb politikai fordulatok következtében már idejét multá, még ha egyébként a közlésre érdemesnek tartanánk is.

L. K. Bpest. A remek tárczákat és a hazafias

költeményt megkaptuk. Köszönjük. Mihelyt időnk engedi — levelet is írunk.

P. Laci Polgár. Mit csinál az öreg kigyó? Tehát Kisfaludnak már csak egy gyöngye van? . . . A további folytatásokat is küldeni fogom. A csónakázásra, a kigyóvadászatra is rákerül majd a sor. Soha nem felejthetem az együtt töltött kedves órákat. Még ugye ott maradsz? Hadd tudjam, hová küldjem majd a lapokat és az esetleges leveleket. Mindnyájatokat szeretettel üdvözölök hivatok, ki azóta már az Érmelléken is kalandozott. Szervusz Laczikám.

B. Mihály theologus Végvár. Kedves öcsém! Hejh, ha beszélhetünk volna, akkor most nem kéne levelet írni; mert nekem a levélírás korántsem esik olyan jól, mint néhai való kedves Mikes Kelemenünknek a töltött káposzta . . . Mindamellett írni fogok. Csak türelem. De hát a versek hova maradtak?

N. Gy. Temesvár. Tiszteletpéldányt nem küldhetek. Ha azonban valamiféle dolga a lapban megjelenik, ezt a példányt szívesen küldetem el. Most küldött dolgait még nem olvastam, így nem mondhatok róla véleményt.

B. P. B. P.-né Homoród. Gondolnak-e még rám? Gyula értesít, hogy Z. kir. közjegyző ur és M. bíró barátom még mindig várnak, hogy majd meggyünk Neppendorfbá . . . Taraczkágyuval lőttek annak! Az azonban bizonyos, hogy mi nemsokára látjuk egymást. Üdv.

D. Juliska. Megkaptam. Nagyon ügyes, sikertült hajdutörténet. Közlöni fogom.

**Évenkénti előállítás
39 millió szelencze.**

NESTLE

gyermekliszt

**Teljes táplálék
csecsemők és gyomorbetegség számára
legjobb havasi fejet tartalmaz.**

Naponkénti tejfogyasztás 184000 liter.

Próbahasználatra 1/2 doboz ára 1 korona.

Csödtömeg árverés.

Vb. Rosenthal Sándor fűszerkereskedő csödtömegéhez leltározott összes áruk és bolti felszerelések **július 31-től naponként d. e. 9 órától** a kir. közjegyző közbenjöttével Csapó-u. 16 sz. a. az udvarban megtartandó árverésen eladatnak.

Dr. Fejér Ferenc
csödtömeggondnok.

**Gyomor-, bél- és vértisztító kuránál
már félpohár természetes
Igmándi keserűviz**

reggelként használva, kitűnően beválik.

Kapható gyógyszertárak és üzletekben, úgy a forrástulajdonos:
Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban.

**Raktár Budapestén Edeskuty L. cégnél.
Export Amerika és Angolországba.**

Fiatal fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Üzleti könyvek

csoda olvasón kaphatók Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Piacutca 49.

Sámsoni Kulcsár kertben, 9 nyilas szőlő, cserepes pajtával melléképülettel; 100 hekt. üres hordóval gyönyörű természettel, minden hiba nélkül eladó. Értekezhetni Méliusztér 15.

3 szép szoba előszobával és a szükséges mellékhelyiségekkel nov. 1-re jutányos áron kiadó. Piacz-u. 26. Főtőzsde udvar. Bővebbet az udvarban levő gépraktárban.

Ritka alkalom!!

Leszállított árak!

Finom francia batiszt
divatos uj mintákban
27 és 32 kr.

Francia delinek
divatos uj mintákban
37 és 45 kr.

Jó mosó zefirek
15 és 19 kr.

Bosznay J. és Társa
divatáruházában
Debreczen, Kossuth-u. 5.

A Debreczeni Első Takarékpénztár
olcsó törlesztéses kölcsönöket

ajánl

**árfolyam levonás nélkül,
készpénzben,**

melyek fennálló egyéb tartozások bélyeg és illetékmentes kicserélésére is kiválóan alkalmasak.

Felvilágosítást díjmentesen ad a takarékpénztár jelzálogosztálya.

Közvetítők szükségtelenek.

Félszázad óta

Aranyérem
Páris,
London.

kitünőnek elismert
dr. Sighulsky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Arzenkő és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezik. — Megbízható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztatlansága ellen. Egy nagy tégely ára 1 kor. 40 fill., egy kis tégely 70 fill. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 kor., egy kis üveg 1 k. Hozzávaló dr. Sighulsky szappan 60 fill.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 3 k. 10 fill.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 1 k. 60 fl., egy kis doboz 1 kor.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legegészségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzödésük eltávolítására s megővésére, mely által egyuttal a foghúsról is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTESZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillette szappan. A bőrt finommá és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra minta darabok ingyen adatnak. Egy darab ára 80 fl.

HAI-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 2 kor.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán.

Debreczenben Tóth Béla gyógyszerésztárában (Tisza palota), Dr. Rothachnek V. Empl, Mihailovits Jenő gyógyszerésztárában.

Schicht-szappan

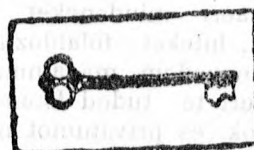
Védjegy

szarvas

vagy

kulcs

legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Minden ártalmas vegytételtől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a Schicht név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

Torna ingek 20 krajczártól feljebb.

Idősb Ács Sándor

DEBRECZEN, Dégenfeldtér 10 sz. (kenyérpiacz.)

Ajánlja a t. vevő közönség különös figyelmébe dusan berendezett raktárát

rendkívül lézallított árak mellett.

u. m. : ruha szövetek, Batistok, Cretonok, Blous és disz selymek, kész Blousok és szövet aljak, női és férfi fehéreneműek, vászon és Canavászok, miederek, színes és fehér Csipke függönyök, nap és esernyők, harisnyák, paplan és ágyterítők, csipke szöveteket. Mindennemű szabó kellékek a legolcsóbb árak mellett.

Szíves pártfogást kér

teljes tisztelettel

Idősb Ács Sándor.

Czérna keztük 13 krajczártól feljebb.

Férfi vasalt ingek 90 krtól, gallérok 8 krtól feljebb.

Gyászruhák 6 óra alatt a legpontosabban készíttetnek.

MIHALOVITS J.

gyógyszertáras gyógyszerészeti műlaboratoriuma a »Kigyó«-hoz
Debreczenben, Fötér 31. sz.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczörőség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztatlanságnál.

— 1 tégely Harmat crème ára 1 korona. —

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arcpor,

mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz; három féle színben kapható u. m. fehér, rózsás s crème színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoz ára 50 fillér Nagyobb doboz 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arcz s különösen kéz-bőrápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiros s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczörőt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbaruult kezeket, eldurvult kézörőt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr-betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihailovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihailovits féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gondal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.